

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Sžfk/40/2019
Identifikačné číslo spisu: 2017200248
Dátum vydania rozhodnutia: 21. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:2017200248.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Mališovej a prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., v právnej veci žalobcu (s ť a ž o v a t e ľ a): PRIMA STEEL, s.r.o., Cintorínska 936, 924 01 Galanta, IČO: 35 860 138, právne zastúpený: JUDr. Ondrej Krempaský, advokát, Račianska 66, 831 02 Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1700401/134882/2017 zo dňa 07.06.2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 20S/81/2017-110 zo dňa 28.11.2018, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 20S/81/2017-110 zo dňa 28.11.2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ s i e k o n a n i e .

O d ť o v o d n e n i e

I.
Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Trnave (ďalej ako „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom č.k. 20S/81/2017-110 zo dňa 28.11.2018 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“) podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1700401/134882/2017 zo dňa 07.06.2017, ktorým žalovaný ako odvolací orgán napadnuté rozhodnutie Colného úradu Trnava (ďalej aj ako „prvostupňový správny orgán“) č. 1780999/2016 zo dňa 13.12.2016 (ďalej ako „prvostupňové rozhodnutie“) zmenil tak, že určil v zmysle čl. 101 ods. 1 v spojení s čl. 85 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie v platnom znení (ďalej len „Colný kódex Únie“) sumu dodatočne vymieraného konečného antidumpingového cla a dodatočne vyrubenej dane z pridanej

hodnoty, v celkovej výške 680.253,21 eura, ktorá pozostáva z konečného antidumpingového cla vo výške 566.877,67 eura a dodatočne vyrubenej dane z pridanej hodnoty vo výške 113.375,54 eura.

2. V odôvodnení rozsudku správny súd uviedol, že námietky žalobcu primárne spočívali v tvrdení o nemožnosti uplatnenia antidumpingového cla pre nedostatok právnej úpravy antidumpingových opatrení na tovar (v danom prípade príslušenstvom na zváranie rúr na tupo s vonkajším priemerom nepresahujúcim 609,6 mm - ohyby, kolená) dovezený z Hongkongu a Vietnamu, o nepreukázaní čínskeho pôvodu takto dovezeného tovaru a o uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty na dodatočné vymeranie colného dlhu.

3. Podľa zistenia správneho súdu vo veci konajúcej a rozhodujúcej správne orgány vykonali dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy vyhodnotil vecne správne a v súlade s ich logickým významom, vec správne právne posúdili, v konaní sa nedopustili procesných pochybení, ktorých následkom by mohlo byť vydanie nezákonného rozhodnutia a v obsahu svojich rozhodnutí, v ktorých zrozumiteľne vysvetlili dôvody dodatočného vymerania antidumpingového cla a vyrubenia dane z pridanej hodnoty sa vysporiadali s celým rozsahom argumentácie žalobcu.

4. Podľa správneho súdu argumentácia žalobcu, že možnosť použitia antidumpingových sadzieb je limitovaná krajinou vývozu, t.j. krajinou, v ktorej tovar nadobudol a vyviezol ho z nej na územie Európskej únie, ako aj potrebou rozšírenia antidumpingových opatrení na krajiny, prostredníctvom ktorých dochádza k obchádzaniu týchto opatrení, ako podmienky ich uplatnenia na tovar z nich dovezený, nie je dôvodná. Takáto podmienka so žalobcom uvádzaných ani iných správne súdu známych právnych predpisov nevyplýva. Nariadenie Rady (ES) č. 803/2009 z 27.08.2009, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz určitých rúrových a potrubných tvaroviek zo železa alebo ocele s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a Thajsku a tvaroviek zasielaných z Taiwanu, či už deklarovaných ako výrobok s pôvodom na Taiwane, alebo nie (a ktorým sa ruší oslobodenie udelené spoločnostiam Chup Hsin Enterprise Co. Ltd. a Nian Hong Pipe Fittings Co. Ltd.), nielen vo svojom názve rozlišuje medzi uložením antidumpingového cla z dovozu tam špecifikovaného tovaru pochádzajúceho z Čínskej ľudovej republiky a Thajska a uložením antidumpingového cla z dovozu tovaru odosieleného z Taiwanu (Indonézie, Srí Lanky, Filipín) bez ohľadu na to, či je tento tovar deklarovaný ako pochádzajúci z Taiwanu (Indonézie, Srí Lanky, Filipín).

5. Žiaden z akceptovateľných - legálnych výkladov právnych noriem neumožňuje prijatie žalobcom deklarovaného záveru, že významom rozlíšenia v článkoch 1 a 2 tohto nariadenia medzi colným zaťažením tovaru s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (Thajsku) a zaťažením tovaru zasieleného z Taiwanu (resp. ďalších krajín) bez ohľadu na to, či ide o tovar deklarovaný ako pochádzajúci z Taiwanu, je v prípade tovaru s pôvodom v Čínskej ľudovej republike možnosť zaťaženia iba tovaru, ktorý je z Čínskej ľudovej republiky aj odosielený. V tomto smere sa správny súd stotožnil s právnym názorom žalovaného, podľa ktorého antidumpingové clo v prípade tovaru s pôvodom v Čínskej ľudovej republike nie je dôvodné zužovať iba na tovar v Čínskej ľudovej republike nadobudnutý a dovezený na územie Európskej únie.

6. Správny súd za rovnako nedôvodnú považoval námietku žalobcu týkajúcu sa oneskoreného vymerania colného dlhu, resp. jeho oznámenia po uplynutí trojročnej prekluzívnej lehoty podľa čl. 221 ods. 3 Colného kódexu Spoločenstva. Otázku včasnosti vymerania colného dlhu žalovaný na odvoláciu námietku žalobcu podrobne zodpovedal v odôvodnení svojho rozhodnutia, pričom s jeho argumentáciou, prevzatou aj do písomného vyjadrenia k veci, sa správny súd stotožnil. V tejto súvislosti je však potrebné konštatovať správnosť stanoviska žalovaného, podľa ktorého podmienkou možnosti oznámenia colného dlhu po uplynutí lehoty troch rokov odo dňa vzniku colného dlhu v zmysle čl. 221 ods. 3 Nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 zo dňa 12.10.1992, ktorým sa stanovuje Colný kódex Spoločenstva (ďalej aj ako „Colný kódex Spoločenstva“), nie je reálna prekážka stanovenia presnej výšky dlhu v podobe prebiehajúceho trestného konania v štádiu predchádzajúcom konaniu na súde. Konaním v zmysle tohto ustanovenia, ktoré by mohlo viesť k trestnému súdному konaniu, je konanie naplňajúce podľa jeho posúdenia príslušným orgánom znaky trestného činu tak,

ako to vyplýva aj z ustanovenia § 53 ods. 4 zákona č. 199/2004 Z.z. colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „colný zákon“) reflektujúci na právnu úpravu Colného kódexu Spoločenstva. Takýmto konaním za určitých podmienok môže byť napríklad aj uvedenie nesprávnych údajov v colných vyhláseniach, ktoré logicky, do doby zistenia tejto nesprávnosti a zabezpečenia údajov potrebných pre správne vymieranie cla predstavuje prekážku presného určenia sumy cla. Ustanovenie § 53 ods. 4 colného zákona nie je v rozpore s článkom 221 ods. 3 Colného kódexu Spoločenstva, výklad ktorého žalobcom vychádza skôr z roviny želaní ako objektívneho posudzovania významu právnej normy. V postupe správnych orgánov vo veci nejde o neprípustné retroaktívne uplatnenie právnej normy, ani o nesprávny výklad právnej normy platnej a účinnej v rozhodnom čase.

7. O trovách konania správny súd rozhodol tak, že žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie žalovaného a vyjadrenie sťažovateľa

8. Proti rozsudku správneho súdu podal v zákonnej lehote žalobca (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. f) a g) a písm. h) SSP, v ktorej namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby kasačný súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zrušuje rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím Colného úradu Trnava a vec mu vracia na nové konanie. Sťažovateľ žiadal, aby mu kasačný súd priznal náhradu trov konania v plnej výške.

9. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že správny súd nerešpektoval požiadavku sťažovateľa ako žalobcu na nariadenie pojednávania, ktorú mal s odkazom na § 107 ods. 1 písm. a) SSP vziať na vedomie a nariadiť vo veci pojednávanie. O pojednávanie sťažovateľ požiadal už v správnej žalobe. Sťažovateľ ani po nazretí do súdneho spisu nezistil dôvody, pre ktoré správny súd nepostupoval v zmysle príslušných ustanovení a pojednávanie nenariadil.

10. Pri nahliadnutí do súdneho spisu sťažovateľ zistil, že v súdnom spise sa okrem administratívneho spisu nachádza aj obálka s listinami, do ktorej mu nebolo umožnené nazrieť. Na obálke bolo uvedené, že predmetné listiny sa týkajú Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaní vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999, článku 10 Dôvernosc a ochrana údajov. Ani z odôvodnenia rozsudku sa sťažovateľ nedozvedel, za akým účelom bola súdu doručená uvedená obálka, pričom nemožnosť oboznámenia sa s jej obsahom považoval za porušenie práva podľa § 82 SSP a § 119 SSP. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku taktiež nevyplýva, či boli dané listiny nachádzajúce sa v obálke použité ako dôkaz už v správnom konaní.

11. Kasačný sťažovateľ k nesprávnosti právneho posúdenia veci zopakoval dôvody uvádzané už v žalobe, pričom tieto podľa kasačného sťažovateľa odôvodňujú nemožnosť správnych orgánov použiť antidumpingové sadzby cla na dovozy uskutočnené sťažovateľom, konkrétne: 1./ colnými orgánmi nebolo preukázané, že tovar má čínsky pôvod, pričom sa aplikovalo pravidlo pôvodu v rozpore s Colným kódexom keď sa vychádzalo len zo správ OLAF-u. Správy OLAF-u sú priamym dôkazom o tom, že sťažovateľ dovážal na územie Európskej únie tovar z krajín, z ktorých dovozy nepodliehajú antidumpingovým sadzbám a preto colný sadzovník antidumpingové sadzby voči týmto krajinám neobsahuje;

2./ ani v prípade preukázania čínskeho pôvodu tovaru dovezeného sťažovateľom nevzniká oprávnenie colných orgánov vymerať antidumpingovú sadzbu cla podľa Nariadenia Rady (EÚ) č. 803/2009 zo dňa 27. augusta 2009, pretože sťažovateľ nenadobudol tovar z Číny - ani voči jednej z krajín (Honkong, Vietnam), kde žalobca tovar nadobudol a z ktorých ho dovezol neboli postupom upraveným Nariadením Rady (ES) č. 1225/2009 zo dňa 30. novembra 2009 o ochrane pred

dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva, zavedené antidumpingové clá. Týmto dôvodom sa správny súd zaoberal len okrajovo v bode 31. odôvodnenia a bližšie nezdôvodnil svoje závery k aplikácii predmetných nariadení - sťažovateľ nedovážal tovar ani z Číny ani z Thajska, ani mu nebol zasielaný z Taiwanu, Srí Lanky, či Indonézie, ale dovážal z Honkongu a Vietnamu, voči ktorým neboli antidumpingové sadzby zavedené; 3./ právnou prekážkou pre uplatnenie antidumpingovej sadzby cla bolo uplynutie prekluzívnej lehoty. Pretože colný dlh vznikol v roku 2011 a v roku 2012 podaním colného vyhlásenia a lehoty pre zánik oprávnenia oznámiť colný dlh začali plynúť aj uplynuli podľa predchádzajúcej právnej úpravy (Nariadenie Rady/EHS č. 2913/92 zo dňa 12. októbra 1992). Keďže nebolo začaté pred uplynutím trojročnej lehoty ani trestné stíhanie, zaniklo oprávnenie colných orgánov oznámiť colný dlh sťažovateľovi nielen podľa novej (Colný kódex Únie sa vzťahuje na právne vzťahy vzniknuté pod 01.06.2016), ale aj podľa predchádzajúcej právnej úpravy.

12. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že závery správneho súdu považuje za vecne správne a navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť. Žalovaný zároveň poukázal na svoje vyjadrenie k správnej žalobe zo dňa 12.07.2018, ktoré je súčasťou súdneho spisu. Žalovaný k namietanému právu na spravodlivý proces nenariadením pojednávania uviedol, že on nežiadal správny súd o nariadenia pojednávania. Čo sa týka správ OLAF-u, tieto boli súčasťou výzvy už v správnom konaní a žalobca mal možnosť sa k nim vyjadriť. Správy OLAF-u sa považovali za prípustné dôkazy s odkazom na článok 11 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaní vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 a na ich podklade začal Colný úrad Trnava konanie o dodatočnom vymeraní cla.

13. K zisteniam o čínskom pôvode tovaru žalovaný zopakoval svoju argumentáciu spočívajúcu v aplikácii článku 1 Nariadenia Rady (ES) č. 803/2009, podľa ktorého sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz predmetného tovaru s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a Thajsku, a to bez ohľadu na to, z ktorej krajiny sa tento tovar na územie Spoločenstva dostal. K uplynutiu prekluzívnej lehoty oznámenie colného dlhu žalovaný argumentoval ustanovením článku 221 ods. 4 Colného kódexu Spoločenstva (Nariadenie Rady/EHS č. 2913/92), v ktorom bolo uvedené: „Ak je colný dlh výsledkom skutku, ktorý v čase spáchania podliehal začatiu trestného konania na súde, jeho výška sa môže na základe podmienok uvedených v platných ustanoveniach oznámiť dlžníkovi aj po ukončení trojročného obdobia uvedeného v odseku 3.“ Podľa uvedeného konali aj colné orgány, keď orgán činný v trestnom konaní (vyšetrovateľ finančnej správy) konštatoval, že ide o skutok, ktorý podlieha trestnému stíhaniu pred súdom. Trestné stíhanie bolo začaté dňa 23.08.2016 za trestný čin vo veci porušovania predpisov o obehu tovaru a styku s cudzinou (§ 254 ods. 2, ods. 5 písm. a/ Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom - zločinom skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 3 Trestného zákona).

14. Kasačný sťažovateľ vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zo dňa 05.06.2019 uviedol, že nesúhlasí s tvrdeniami žalovaného o preukázaní pôvodu tovaru len s poukazom na správu OLAF-u, pričom žalovaný nepredložil jediný relevantný argument a dôkaz, ktorým by bol preukázaný pôvod tovaru. V texte vyjadrenia zopakoval svoju argumentáciu z kasačnej sťažnosti.

III.

Konanie na kasačnom súde

15. Prejednávaná vec bola dňa 17.05.2019 predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ako súdu príslušnému na konanie a rozhodnutie, podľa právnej úpravy účinnej k danému dňu. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky bola vec náhodným výberom pridelená na rozhodnutie senátu 10S pod sp. zn.: 10Sžfk/40/2019. S účinnosťou ku dňu 01.08.2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) začal svoju právomoc vykonávať Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, pričom k tomuto dňu prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.08.2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety - dňa 01.08.2021, náhodným výberom pridelená na rozhodnutie kasačnému senátu 4S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

16. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu kasačný súd zistil, že prvostupňovým rozhodnutím o dodatočnom vymeraní sumy konečného antidumpingového cla a vyrubení rozdielu dane z pridanej hodnoty Colný úrad Trnava žalobcovi podľa článku 85 ods. 1 Colného kódexu Únie vymeral sumu konečného antidumpingového cla, ktorá vznikla podľa článku 77 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 Colného kódexu Únie v súlade s § 12 a 21 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 zákona o DPH pri dovoze tovaru - príslušenstvo na zväranie rúr na tupo s vonkajším priemerom nepresahujúcim 609,6 mm - ohyby, kolená, ktorý podlieha dovoznou platbe prepustením do colného režimu voľný obeh, vo výške konečného antidumpingového cla 566.877,67 eura a DP vo výške 113.375,54 eura, spolu 680.253,21 eura. Súčasne uložil žalobcovi povinnosť uhradiť rozdiel dovozovej platby vo výške 680.253,21 eura do 10 dní.

17. Dôvodom dodatočného vymerania colného dlhu v zmysle čl. 105 ods. 4 Colného kódexu Únie bola skutočnosť, že v rozhodnutiach vydaných v colnom konaní ev. č. 5.0616510110595 zo dňa 22.11.2011, ev. č. 0616510110699 zo dňa 29.11.2011, ev. č. 0616510111063 zo dňa 12.12.2011, ev. č. 0616510111095 zo dňa 13.12.2011, ev. č. 0616510111150 zo dňa 15.12.2011, ev. č. 0616510200726 zo dňa 09.01.2012, ev. č. 0616510200935 zo dňa 19.01.2012, ev. č. 0616510201434 zo dňa 07.02.2012, ev. č. 0616510201760 zo dňa 22.12.2012, ev. č. 0616510202983 zo dňa 16.04.2012, ev. č. 0616510203446 zo dňa 09.05.2012, ev. č. 0616510203512 zo dňa 10.05.2012, ev. č. 0616510203827 zo dňa 30.05.2012 a ev. č. 0616510205053 zo dňa 19.07.2012 sa určila a zapísala do účtovnej evidencie nižšia suma dovozného cla, ako je suma dovozného cla, ktorá sa má zaplatiť, a to v dôsledku uvedenia nesprávnych údajov o krajine pôvodu tovaru (Hong Kong) v ods. 34 a) písomným colným vyhlásením ev. č. 0616510110595, ev. č. 0616510110699, ev. č. 0616510111063, ev. č. 0616510111095, ev. č. 0616510111150, ev. č. 0616510200726, ev. č. 0616510200935, ev. č. 0616510201434, ev. č. 0616510201760, ev. č. 0616510202983, ev. č. 0616510203446, ev. č. 0616510203512, ev. č. 0616510203827 a nesprávneho údaju o krajine pôvodu tovaru (Vietnam) v ods. 34 a) písomného colného vyhlásenia ev. č. 0616510205053. Uvedením nesprávnych údajov o druhu vymeriavanej platby a základu na vymeranie platby v ods. 47 predmetných písomných colných vyhlásení (Výpočet platieb) nebolo v predmetných colných konaniach vymerané konečné antidumpingové clo A 30 na dovezený tovar s nepreferenčným pôvodom v Čínskej ľudovej republike, na dovoz ktorého bolo konečné antidumpingové clo uložené ustanovením čl. 1 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) č. 803/2009 z 27.08.2009, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz určitých rúrových a potrubných tvaroviek zo železa alebo ocele s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a Thajsku a tvaroviek zasielaných z Taiwanu, či už deklarovaných ako výrobok s pôvodom na Taiwane alebo nie a ktorým sa ruší oslobodenie udelené spoločnostiam Chup Hsin Enterprise Co. Ltd. a Nian Hong Pipe Fittings Co. Ltd. Z dôvodu nevymerania antidumpingového cla bol nesprávne určený základ pre výpočet dane z pridanej hodnoty pri dovoze a vyrubená daň z pridanej hodnoty pri dovoze v „nesprávnej výške.“ Ostatné časti rozhodnutia Colného úradu Trnava zn. 1780999/2016 zo dňa 13.12.2016 zostávajú bez zmeny.

18. Žalovaný prvostupňové rozhodnutie zmenil tak, že vo výroku rozhodnutia uviedol, že CÚ Trnava určuje v zmysle čl. 101 ods. 1 v spojení s čl. 85 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie v platnom znení (ďalej len „Colný kódex Únie“) určuje sumu dodatočne vymeraného konečného antidumpingového cla a dodatočne vyrubenej dane z pridanej hodnoty, v celkovej výške 680.253,21 eur, ktorá pozostáva z konečného antidumpingového cla vo výške 566.877,67 eura a dodatočne vyrubenej dane z pridanej hodnoty vo výške 113.375,54 eura. Zároveň uviedol, že CÚ Trnava v súlade s článkom 104 ods. 1 a čl. 105 ods. 3 a 4 Colného kódexu Únie zapísal dňa 13.12.2016 do účtovnej evidencie sumu dovoznej

platby, ktorá sa má zaplatiť, v celkovej výške 680.253,21 eura pod evidenčným číslom 0580030600226 a oznamuje v súlade s článkom 102 ods. 3 Colného kódexu Únie a v súlade s § 53 ods. 1 písm. b/ zákona č. 199/2004 Z.z. právnickej osobe PRIMA STEEL, s.r.o., Cintorínska 936, 924 01 Galanta, IČO: 35 860 138 ako povinnému dlžníkovi podľa článku 201 ods. 3 Colného kódexu Spoločenstva, podľa ktorého je dlžníkom deklarant a § 69 ods. 8 zákona č. 222/2004 Z.z. povinnosť uhradiť sumu dovozných platieb v celkovej výške 680.253,21 eura.

IV.

Právne predpisy a právne názory kasačného súdu

19. Kasačný súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku správneho súdu preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a konanie im predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa správny súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

20. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný podľa § 21 písm. a/ SSP v spojení s § 438 ods. 2 SSP, po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), kasačná sťažnosť má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti podľa § 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP a postupom podľa § 455 SSP bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa je dôvodná.

21. Podľa § 105 ods. 1 SSP, ak správny súd nariadi pojednávanie, pripraví ho tak, aby bolo možné rozhodnúť vo veci spravidla na jedinom pojednávaní.

22. Podľa § 105 ods. 2 písm. a) SSP, na účel podľa odseku 1 predseda senátu doručí žalobu s prílohami žalovanému a ďalším účastníkom podľa § 32 ods. 3 a vyzve ich, aby sa k nej v lehote určenej správnym súdom písomne vyjadrili a zároveň ich poučí, že ak to neurobia, správny súd môže vo veci konať ďalej, a že najneskôr vo vyjadrení môžu požiadať, aby správny súd vo veci nariadil pojednávanie.

23. Podľa § 107 ods. 1 SSP, predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, ak

- a) o to požiada aspoň jeden z účastníkov konania,
- b) vykonáva dokazovanie,
- c) to vyžaduje verejný záujem,
- d) je to na prejednanie veci potrebné alebo
- e) tak ustanovuje tento zákon.

24. Podľa § 182 písm. g/ SSP, v správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť vyjadrenie, či žalobca žiada nariadenie pojednávania; na neskoršiu žiadosť žalobcu o nariadenie pojednávania správny súd neprihliada.

25. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

26. Kasačný súd sa primárne zaoberal zákonnosťou postupu krajského súdu v súvislosti s námietkou sťažovateľa o porušení jeho práva na spravodlivý proces postupom krajského súdu (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP), ktorý vec neprejednal na ústnom pojednávaní napriek tomu, že o nariadenie pojednávania žalobca výslovne požiadal v správnej žalobe.

27. Najvyšší správny súd uvádza, že konanie pred správnym súdom je ústne,

len ak tak ustanovuje Správny súdny poriadok (§ 5 ods. 8, veta prvá SSP). Prejednanie vecí na ústnom pojednávaní predseda senátu nariadi, ak o to požiada aspoň jeden z účastníkov konania, ďalej ak správny súd vykonáva dokazovanie, ak to vyžaduje verejný záujem alebo je to na prejednanie vecí potrebné, prípadne ak tak ustanovuje Správny súdny poriadok. V ostatných prípadoch rozhoduje správny súd bez pojednávania (§ 107 ods. 1 a 2 SSP). Prejednanie vecí na pojednávaní sťažovateľ navrhol priamo v žalobe, a to v súlade s ustanovením § 182 SSP.

28. Krajský súd uvedenú žiadosť sťažovateľa ako žalobcu prehliadol a po zabezpečení vyjadrenia žalovaného a súvisiaceho administratívneho spisu vo veci rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania.

29. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup správneho súdu, ktorým sa znemožnila účastníkovi konania realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom-ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý súdny proces.

30. Z obsahu spisu krajského súdu nesporne vyplýva, že sťažovateľ v žalobe požiadal krajský súd, aby vo veci nariadil pojednávanie (poznámka kasačného súdu: predmetná požiadavka kasačného sťažovateľa ako žalobcu v rámci konania pred krajským súdom je uvedená na titulnej strane žaloby). Napriek tomu krajský súd v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania a vydal napadnutý rozsudok. Zároveň v bode 25. odôvodnenia napadnutého rozsudku len stroho bez ďalšieho vysvetlenia uviedol: „Za splnenia procesných podmienok súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania a po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, vrátane administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu, dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby.“ Podľa názoru kasačného súdu, v tomto prípade nesporne došlo k porušeniu príslušných ustanovení Správneho súdneho poriadku zo strany krajského súdu.

31. Kasačný súd považuje za nevyhnutné poukázať na to, že prejednanie vecí na pojednávaní je osobitným spôsobom konania pred správnym súdom, ktorým sa realizuje zásada verejnosti, ústnosti a bezprostrednosti tohto konania (§ 5 ods. 6, 8 SSP). Zásada bezprostrednosti a ústnosti konania majú svoje ústavnoprávne vyjadrenie v čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého má každý právo, aby sa jeho vec prerokovala v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Z dikcie vyššie citovaného § 107 ods. 1 písm. a) SSP je zrejmé, že predmetné ustanovenie zakotvuje povinnosť správneho súdu nariadiť ústne pojednávanie na prejednanie vecí samej, ak o to požiada aspoň jeden z účastníkov konania. Správny súd na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy (§ 250f ods. 2 O.s.p.) už nemusí žalobcu ani žalovaného či ďalších účastníkov vyzývať, aby sa k prejednaniu vecí bez nariadenia pojednávania vyjadrili. Takéto vyjadrenie sa tým posúva do výlučnej dispozície účastníkov konania a je výslovne na nich, či budú na nariadení pojednávania trvať. Správny súd je však povinný takejto žiadosti o nariadenie pojednávania - hoci aj jedného z účastníkov konania - vyhovieť. (porovnaj Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2019, sp. zn. 10 Sžsk/2/2019 zverejnený pod R 18/2021 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a súdov Slovenskej republiky č. 2/2021)

32. Vo svetle uvedeného Krajský súd v Trnave pochybil, keď vo veci nenariadil pojednávanie napriek žiadosti sťažovateľa ako účastníka konania a jeho nesprávnym procesným postupom došlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces.

33. Kasačná sťažnosť je teda v tejto časti dôvodná, a preto kasačný súd postupoval podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil rozsudok krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie bez toho, aby sa vyjadril k ostatným sťažnostným bodom, pretože uvedené porušenie procesných práv sťažovateľa spôsobuje bez ďalšieho nezákonnosť napadnutého rozsudku. V prípade zistenia závažného procesného nedostatku, ktorý vedie k záveru o porušení práva účastníka na spravodlivý proces, t.j. nenariadenie ústneho pojednávania vo veci

(hoci o to účastník konania explicitne požiadal), neprichádza do úvahy prieskum rozhodnutia v merite veci.

34. Krajský súd bude musieť v ďalšom konaní vytýčiť pojednávanie vo veci, riadne a včas naň predvolať účastníkov konania, resp. ich zástupcov a znova vec prejednať a rozhodnúť.

35. O trovách kasačného konania a trovách konania pred krajským súdom rozhodne krajský súd vo svojom novom rozhodnutí v zmysle § 467 ods. 3 SSP.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s ustanovením § 463 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok n i e j e prípustný.